

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Nummer Toegang: 2.21.004.21

**Inventaris van het archief van Nicolaas Engelhard,
1620-1831**

J. de Hullu

Nationaal Archief, Den Haag 1916

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Inhoud.....	8
Verantwoording van de bewerking.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Afgescheiden archiefmateriaal.....	9
Verwante archieven.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
A ALGEMEEN.....	11
B GECOMMITTEERDE TOT EN OVER DE ZAKEN VAN DEN INLANDER (4 OKTOBER 1791 - 11 APRIL 1798).....	13
C WAARNEMEND GECOMMITTEERDE TOT EN OVER DE ZAKEN VAN DEN INLANDER (18 JANUARI 1799 - 22 AUGUSTUS 1800).....	15
D RAAD EXTRA-ORDINARIS VAN INDIË (APRIL 1801 - 20 JULI 1801).....	16
E GOUVERNEUR EN DIRECTEUR VAN JAVA'S NOORD-OOSTKUST (20 JULI 1801 - 8 APRIL 1808).....	17
F PRESIDENT VAN DE ADVISEERENDE COMMISSIE (16 AUGUSTUS 1816 - ?).....	22
G COMMISSARIS TOT OVERNEMING VAN DE ETABLISSEMENTEN OP BANJERMASSIN (1816).....	23
H PRESIDENT DER COMMISSIE TOT OVERNAME VAN DE MOLUKKEN (1817-1818).....	24
I VARIA.....	25
I.I Bestuur van Indië (algemeen, handel en cultures, muntwezen, rechtswegen).....	25
I.II Bali en Banjoewangi.....	27
I.III Borneo.....	27
I.IV Japan.....	27
I.V Java.....	27
I.VI Maleisië.....	29
I.VII Riouw.....	29
I.VIII Sumatra (Djambi, Palembang, Westkust).....	29

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie 019 Van Alphen en Engelhard [Tweede deel: Aanwinst 1916]

Archiefbloknummer:

C22063

Omvang:

182 inventarisnummer(s)1,90 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Nederlands;Maleis; Maleis (Arabisch schrift);Javaans (Javaans schrift)

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven en gedrukte teksten.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Gecommitteerde tot en over de zaken van den inlander
Waarnemend Gecommitteerde tot en over de zaken van den Inlander
Raad (Extra)-Ordinaris van Indië
Gouverneur en Directeur van Java's Noord-Oostkust
President van de Adviserende Commissie
Commissaris tot overneming van de etablissementen op Banjermassin
President der Commissie tot overname van de Molukken
Nicolaus Engelhard

Samenvatting van de inhoud van het archief:

De collectie bevat stukken opgemaakt en verzameld door Nicolaas Engelhard tijdens zijn loopbaan als VOC-dienaar en gouvernementsambtenaar in Nederlands-Indië, en met name op Java, in de periode 1790-1816, en als ambteloos burgen. Engelhard heeft ook stukken uit de overheidsarchieven gelicht, ook uit vroegere periodes. Mede daardoor bevat de collectie veel materiaal van belang voor de economische, sociale en politieke geschiedenis van de ommelanden van Batavia, de Preanger en Java's Noord-Oostkust. De collectie bevat echter ook stukken met betrekking tot andere delen van Nederlands-Indië, Maleisië en Japan

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie 019 Van Alphen en Engelhard [Tweede deel: Aanwinst 1916], nummer toegang 2.21.004.21, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Engelhard, suppl. 1, 2.21.004.21, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Ter toelichting van den hieronder volgende inventaris zij verwezen naar het overzicht van Engelhard's loopbaan, toegevoegd aan de beschrijving van de reeds in 1900 verkregen stukken, alsmede naar de bijzonderheden, omtrent hem medegedeeld door Dr. F. de Haan, *Priangan*, I, blz 77 vlg.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Overgenomen uit VROA, Aanwinsten 1916 X, Bewerking: DJK, 3-9-2003

De rechtstitel is (nog) onbekend

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

Deze collectie bevat papieren afkomstig van Nicolaas Engelhard. Gedurende lange tijd was hij o.a. lid van de Raad van Indië, Commissaris over de zaken van de Inlanders en vervolgens Gouverneur van Java's Noordoostkust. Omdat hij gezien werd als een vertegenwoordiger van de oude orde werd hij door Gouverneur-Generaal Daendels in 1808 ontslagen. De stukken in deze deelcollectie moeten in samenhang worden gezien met het materiaal wat aanwezig is in de drie andere van hem afkomstige collecties. Aangezien Engelhard veel stukken uit o.a. het archief van Java's Noord-Oostkust heeft gelicht zijn er ook retroacta van voor zijn ambtsaanvaarding aanwezig

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

Bij de redactie van de oorspronkelijke inventaris is de inleiding aangepast, de spelling van sommige beschrijvingen gemoderniseerd en verwijzingen opgenomen naar verwante archiefbestanden

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

AFGESCHIEDEN ARCHIEFMATERIAAL

Collectie Engelhard in het ANRI [Arsip Nasional Republik Indonesia]

4.MIKO, Ministerie van Koloniën: Kaarten en Tekeningen

VERWANTE ARCHIEVEN

2.21.004.19, Van Alphen/Engelard [Collectie 019 Eerste deel]

2.21.010, Van Alphen/Engelhard [Collectie 019 Derde deel]

4.ENF, Engelhard [kaarten]

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

A ALGEMEEN

- 1** Lijst van de bescheiden, door Engelhard bij codicillaire beschikking van 30 augustus 1830 vermaakt aan Jhr. Mr. D.F. Van Alphen
1832 februari 20 1 stuk
- 2-4** Uittreksels uit de briefwisseling van Engelhard met:
- 2** R.G. van Polanen te Batavia 1806 december 10 - 1806 december 23, 1 omslag
- 3** Gouverneur-Generaal Siberg, 1806 december 19, 1 stuk
- 4** W.H. van IJsseldijk te Batavia, 1808 januari 10 - 1808 januari 22, 1 stuk
- 5-8** Brieven van Engelhard aan:
- 5** H.W. Daendels, 1809 februari 6 - 1815 oktober 30, 1 omslag
Zie ook 2.21.004.19 inv.nrs. 253 en 254.
- 6** H.W. Muntinghe, 1809 februari 17, 1 stuk
- 7** J. A. Doornik, 1811 januari 15, 1 stuk
- 8** Gouverneur-Generaal Van der Capellen 1818 augustus 11, 1 stuk
- 9-28** Brieven aan Engelhard van:
- 9** Gouverneur Generaal Daendels, 1809 februari 10, 1 omslag
Zie ook 2.21.004.19 inv.nr. 254.
- 10** N.N. te 's-Gravenhage, 1806 april 14, 1 stuk
- 11** Hoofdregent te Semarang Kiay Adipati Soero Adimangollo, 1808 mei 5, 1 omslag
- 12** B. Blok te Buitenzorg, 1810 november 11., 1 stuk
- 13** I. Titsingh te Parijs, 1810 november 27., 1 stuk
- 14** J.A. Doornik te Pekalongan, 1811 januari 9, 1 stuk
- 15** J.A. van Braam te [Batavia], 1811 juni 7, 1 stuk
- 16** J.W. Janssens te Batavia en te Reading, 1811 oktober 16 - 1812 juli 23, 1 omslag
- 17** I. Schmaltz te Chandernagore, 1812 maart 1, 1 stuk
- 18** Van Schelle te Reading, 1813 januari 31, 1 stuk
- 19** C. van Naerssen te Grissee, 1813 april 24, 1 stuk
Zie ook 2.21.004.19 inv.nr. 248
- 20** J. Knops te Semarang, 1813 [november] 24 - 1814 april 18, 1 omslag
Van de brief van 18 april 1814 is slechts een fragment overgebleven.
- 21** H.A. van den Broek te Soerabaja 1816 juli 27, 1 stuk
- 22** D.B. Hulshoff (?) te Semarang, 1817 december 3, 1 stuk
- 23** De Waal te Buitenzorg 1819 maart 9, 1 stuk
- 24** H.J. Domis te Salatiga, 1820 oktober 29, 1 stuk
- 25** Van der Capellen te Tjanjor 1820 december 2 - 1823 februari 15, 1 omslag
- 26** W. Jäger te Amsterdam, 1823 juli 13, 1 stuk
- 27** Tiedeman te Batavia, 1824 mei 29 - 1826 januari 14, 1 omslag
- 28** J.A. Tobias te Batavia 1826 januari 14, 1 stuk
- 29** Akte van de notaris G. Drost te Batavia betreffende een door Engelhard onder hem gedeponeerde verzegelde brief

1816 juli 31

1 stuk

B GECOMMITTEERDE TOT EN OVER DE ZAKEN VAN DEN INLANDER (4 OKTOBER 1791 - 11 APRIL 1798)

Zie ook 2.21.004.19 inv.nrs. 95-112

- 30** Lijsten van plakكاتen en resoluties van Gouverneur-Generaal en Raden hoofdzakelijk betreffende het bestuur van de Bataviase Bovenlanden en het ambt van de Gecommitteerde tot en over de zaken van den inlander
1620-1791 1 omslag
- 31** Inhoudstafel van de resoluties van Gouverneur-Generaal en Raden betreffende de Jacatrase Bovenlanden en de Preanger
1761 januari 1 - 1789 november 24 1 stuk
- 32** Stukken betreffende de werkkring en de financiën van het College van Heemraden te Batavia
(ca. 1747) - 1753 1 band
- 33** Minuut- of kopie-ontwerp van een nieuwe regeling voor de bezoldiging van de posthouder te Buitenzorg en de opzienders van de verschillende regentschappen [door Engelhard voorgesteld aan de Hoge Regering?]
[z.d.] 1 stuk
- 34** Extract-brief van de gewezen gezaghebber op Banda F. van Boekholtz aan de Commissaris-Generaal Nederburgh betreffende de voormalige heerschappij van de vorsten van Mataram over de Preanger
1796 november 10 1 stuk
- 35** "Aanmerkingen (van de Gouverneur-Generaal Mossel) over de landen in het koninkrijk Jacatra nevens de aangrenzende en mede onder de Nederlandse Compagnie sorteerende Preanger-landen enz.", met vervolg
1751 december 1 - 1754 augustus 20 1 omslag
Zie ook 2.21.004.19 inv.nr. 96
- 36** Extract-resolutie van Gouverneur-Generaal en Raden van Indië inhoudende "nadere bedenkingen" van den Gouverneur-Generaal de Klerk omtrent de Jacatrasche landen
1778 september 15 1 stuk
- 37** Kopie resoluties van Gouverneur-Generaal en Raden van Indië en andere stukken betreffende de suikermolens en suikerteelt in de omtrek van Batavia en omtrent Compagnie's suikerhandel in het algemeen
1696-1786 1 band
Bij het inbinden is de chronologische volgorde niet in acht genomen.
- 38** Kopie aanmerkingen van de Gouverneur-Generaal Mossel over de suikermolens rond Batavia, in het Bantamse, Cheribonse en langs Java
1750 december 31 1 band
In deze band is ook ingebonden een exemplaar van Mossel's Aanmerkingen over de landen in het koninkrijk Jacatra enz. van 1 december 1751 (zie inv.nr. 35), alsmede zijn " *Bedenkingen over den intrinsieken staat van de Compagnie* " van 28 november 1752 (zie inv.nr. 129*).
- 39** Extract-resolutie van Gouverneur-Generaal en Raden van Indië betreffende de suikermolens op Java
1750 december 31 1 stuk

-
- 40** Extract-rapport van de Gecommitteerde tot de zaken van den Inlander L. Rolffs aan Gouverneur-Generaal en Raden van Indië betreffende de verplichte koffiecultuur in de Jacatrase, Preanger- en Bovenlanden
1758 september 20 1 stuk
- 41** Vergelijking, opgemaakt door Engelhard, "*tusschen de betaaling van de coffyboonen op Java en die uit de Jacatrase en Preanger Bovenlanden, gecalculeerd over den insaam van 70.000 picols van 125 ponden in gewigd*",
[z.d.] 1 stuk
- 42** Waardeschatting van eenige rijstvelden in de omtrek van Batavia
[einde 18e eeuw] 1 stuk
- 43** Extract-resolutie van Gouverneur-Generaal en Raden van Indië betreffende het maken van een nieuwe doorsnijding van de Tangerangische rivier tot in de rivier Rangan
1751 augustus 27 1 stuk
- 44** Dagregister gehouden door Engelhard op een reis van Buitenzorg naar Batavia en terug
1791 november 16 - 1791 november 23 1 stuk
- 45** Verslag van Engelhard en het lid van het College van Heemraden A. Teisseire aan Gouverneur-Generaal en Raden van Indië betreffende hun expeditie tegen de rondzwervende benden in het Tangerangse
1794 maart 21 1 stuk

C WAARNEMEND GECOMMITTEERDE TOT EN OVER DE ZAKEN VAN DEN INLANDER (18 JANUARI 1799 - 22 AUGUSTUS 1800)

Zie ook 2.21.004.19 inv.nrs. 112-119

- 46** Stukken betreffende de overdracht van het Commissariaat tot en over de zaken van den Inlander door P. Engelhard aan mr. C.H.C. Wegener en de daarover tussen hen gerezen geschillen, de schorsing van Wegener en de opdracht van het ambt aan N. Engelhard, de vereffening van Wegener's achterstallige schuld aan de Compagnie's kas enz.
1798 oktober 4 - 1799 december 5 1 band
Zie ook 2.21.004.19 inv.nr. 115
- 47** Lijsten van de goederen, toebehorende aan het Commissariaat tot en over de zaken van den Inlander en door de aftredende gecommiteerden overgedragen aan hun opvolgers
1798 mei 30 - 1800 februari 1 1 omslag
- 48** Lijst van papieren "*betreffende de afrekening van den commissaris over den inlander met de regenten uit de Jaccatrasche Preangerlanden*"
1798-1799 1 stuk
De in deze lijst vermelde papieren zijn niet meer aanwezig.
- 49** Stukken betreffende Wegener's afrekening met zijn ambtsvoorganger Pieter Engelhard en zijn opvolger Nicolaas Engelhard en over zijn rekening met de Compagnie
1799 februari - 1800 januari 31 1 omslag
Zie ook 2.21.004.19 inv.nr. 115.
- 50** Kopie-brief van Engelhard aan Gouverneur-Generaal en Raden van Indië of de Gecombineerde Vergadering?) over de vlucht van Wegener
1799 maart 11 [2 exemplaren]. 1 omslag
Zie ook 2.21.004.19 inv.nr. 115.
- 51** Extract-resolutie van Gouverneur-Generaal en Raden van Indië betreffende het door Engelhard ingeleverde jaarverslag over 1798
1799 Maart 15 1 stuk
- 52** Kopie-consideraties over de suikercultuur in de Bataviase ommelanden, door Engelhard aangeboden aan Gouverneur-Generaal en Raden van Indië
1800 januari 21 1 stuk
- 53** Kopie-advies van de Raden van Indië M. Neun, G.C. Fetmenger en W.H. van IJsseldijk aan Gouverneur-Generaal en Raden van Indië over het verval van de suikercultuur en de middelen tot haar herstel
1800 maart 14 1 deel

D RAAD EXTRA-ORDINARIS VAN INDIË (APRIL 1801 - 20 JULI 1801)

Zie ook 2.21.004.19 inv.nrs. 120-136

54

Kopie-resoluties van Gouverneur-Generaal en Raden van Indië en andere stukken betreffende de benoeming van de Raden van Indië en hun rechten en bevoegdheden. Met inhoudstafel
1645-1763

1 deel

E GOUVERNEUR EN DIRECTEUR VAN JAVA'S NOORD-OOSTKUST (20 JULI 1801 - 8 APRIL 1808)

Zie ook 2.21.004.19 inv.nrs. 137-260

- 55-60** Kopie "Gemeene missiven" van het bestuur van Java's Noord-Oostkust aan Gouverneur-Generaal en Raden van Indië
1747, 1805 juni 30 - 1807 december 30
Zie ook 2.21.004.19 inv.nrs. 178, 188, 198, 202, 208, 219 en 244
- 55** 1747 (fragmenten), 1 omslag
  - 56** 1805 juni 30, 1 stuk
  - 57** 1805 november 30, 1 deel
  - 58** 1806 februari 1, 1 stuk
  - 59** 1806 december 31, 1 deel
In dit deel is ook opgenomen de kopie "aparte missive" van 30 november 1806
  - 60** 1807 december 30, 1 deel
In dit deel is ook opgenomen de kopie "aparte missive" van 30 december 1807
- 59-69** Kopie "Aparte missiven" van het bestuur van Java's Noordoostkust aan Gouverneur-Generaal en Raden van Indië
1735 januari 9 - 1755 december 13, 1805 mei 31 - 1807 december 30
Zie ook nr. toegang 2.21.004.19 inv.nrs 152, 154, 156-159, 189, 204, 210, 211, 220, 230, 231
- 61** 1735 januari 9 - 1735 oktober ?, 1 omslag
Van de brief van oktober 1735 is slechts een fragment over.
  - 62** 1741 februari 15 - 1741 december 28, 1 deel
  - 63** 1746 februari 2 - 1746 december 20, 1 omslag
  - 64** 1749 april 10 - 1749 juli 10, 1 omslag
  - 65** 1755 januari 25 - 1755 december 13, 1 deel
  - 66** 1805 mei 31, 1 stuk
  - 67** 1805 juni 29, 1 deel
  - 68** 1805 november 30, 1 stuk
  - 59** 1806 november 30
  - 69** 1807 juni 30, 1 deel
  - 60** 1807 december 30
- 70** Duplicaat afgaande brieven van Engelhard naar Batavia betreffende zaken van hoge politie, militaire defensie en marinezaken
1808 januari 9 - 1808 mei 3 1 band
- 71** Brief van de Gouverneur-Generaal Daendels aan Engelhard
1808 maart 3 1 stuk
Zie ook 2.21.004.19 inv.nr. 252.
- 72** Kopie jaarverslag van het bestuur van Java's Noordoostkust aan Gouverneur-Generaal en Raden van Indië betreffende de handel, de toestand van de cultures, de inkomsten en uitgaven enz. van het gouvernement over 1805
1805 december 31 1 stuk
- 73** Kopie brieven van Gouverneur-Generaal en Raden van Indië aan Gouverneur en Raden van Java's Noordoostkust
1750 oktober 30 - 1751 januari 15 1 omslag
- 74** Minuut brieven (van Engelhard?) aan de regenten van Damak en de opziender A. Abera aldaar over zijn bevel om geen negorijen, dessa's of landerijen meer te verhuren of te verpanden aan Chinese of andere particulieren

- [ca. 1805] 1 omslag
- 75** Brief aan Engelhard van de kapitein-commandant J.P. Schrevel te Boejojolie over de door hem op Engelhard's last aan de inlandse hoofden medegedeelde bevelen omtrent het af- en aanzetten van de loera's, het verpachten of verpanden van dessa's en de afpersingen van de inwoners door de hoofden, met bijlage 1806 mei 17 1 omslag
- 76** Verzoekschrift aan Engelhard van de weduwe Van Arkel om ontslag van haar dochter uit het armekinderhuis te Semarang [z.d.] 1 stuk
- 77-79** Kopie memories van overgave van het gouverneur- en directeurschap van Java's Noordoostkust door:
- 77** N. Crul aan B. Visscher 1739 november 12, 1 stuk
- 78** J.R. van der Burgh aan J. Siberg 1780 september 19, 1 deel
- 79** mr. P.G. van Overstraten aan J.F. baron van Reede tot de Parkeler 1796 oktober 13, 1 deel
- 80** Kopie memorie van overgave van het opperhoofd te Djokjakarta J.G. van den Berg aan zijn opvolger M. Waterloo 1803 augustus 11 1 stuk
- 81-82** Uittreksels en aantekeningen uit de brieven van Gouverneur-Generaal en Raden van Indië aan de bewindhebbers in Nederland betreffende Oost-Java en de vorsten aldaar 1615-1774
- 81** 1615 - 1743, 1 deel
Niet raadpleegbaar
- 82** 1615 - 1744, 1 stuk
- 83** Aantekeningen van Engelhard en van N.N. over de troonsopvolging in het rijk van de Soesoehoenan en diens betrekkingen met de Compagnie gedurende de 17e en de 18e eeuw z.d. 1 omslag
Niet raadpleegbaar
- 84** Stukken hoofdzakelijk betreffende de betrekkingen van de Compagnie met de regenten in Oostelijk Java en de toestanden in de Vorstenlanden, met inhoudstafel 1745 - 1808 1 band
Niet raadpleegbaar
- 85-86** Kopie instructies, dagregisters en notulen betreffende de onderhandelingen met de Soesoehoenan vanwege de Compagnie gevoerd door H. de Wilde, G. Cnoll en H. van der Horst 1704 november 7 - 1709 juli 23 1 deel en 1 stuk
- 85** 1704 november 7 - 1709 juli 23, 1 deel
- 86** 1705 juli 3 - 1708 februari 8, 1 stuk
- 87-88** Stukken betreffende de reis van F.J. Coyettals gezant naar het hof van de Soesoehoenan te Kartasoera en zijn verblijf aldaar 1733
- 87** Kopie instructie van Gouverneur-Generaal en Raden van Indië voor F.J. Coyett 1733 mei 31, 1 stuk
- 88** Kopie dagregister 1733 juli 27 - 1733 november 28, 1 deel

- 89** Kopie brieven van Gouverneur-Generaal en Raden van Indië aan de Soesoehoenan
1744 augustus 12 - 1750 november 14 1 omslag
- 90** Kopie instructie van Gouverneur-Generaal en Raden van Indië voor H. Verijssel als
Gecommitteerde tot het vaststellen van de grensscheiding tussen de landen van de
Compagnie en van de Soesoehoenan
1744 augustus 12. 1 stuk
- 91** Kopie brieven van Gouverneur-Generaal en Raden van Indië aan H. Verijssel
1745 juni 30 - 1745 september 23 1 omslag
- 92** Kopie dagregister van de verrichtingen van de Gouverneur-Generaal Van Imhoff op
de Noordoostkust van Java tot regeling van de betrekkingen met de Soesoehoenan
1746 maart 24 - 1746 juni 10 1 deel
Een tweede exemplaar bevindt zich in inv.nr. 95. Zie ook 2.21.004.19 inv.nr. 146
- 93-94** Kopie contracten van de Compagnie met de vorsten op Java. Met inhoudsopgaves
1646-1787 2 delen
93 1646 - 1749
94 1749 - 1787
- 95** Kopie tractaten van de Compagnie met de Soesoehoenan en kopie contracten met
de regenten op Java's Noordoostkust over de leveranties van rijst en andere
producten
1743 november 11 - 1749 december 15 1 deel
Dit deel bevat ook een kopie dagregister van de verrichtingen van de Gouverneur-Generaal Van
Imhoff op de Noordoostkust van Java, 1746 (zie inv.nr. 92).
- 96** Kopie contracten van de Compagnie met de sultans van Cheribon, met onvolledige
inhoudsopgave
1801 - 1806 1 stuk
Een contract van 1799 is bij vergissing vóór in het deel geregistreerd.
- 97** Translaat relaas van de demang Dikda Brata over de oorzaken van de onlusten in
Cheribon in 1802-1806
[z.d.] 1 stuk<
- 98** "*Marginaale dispositiën*" van Gouverneur-Generaal en Raden van Indië op het rapport van
Engelhard over zijn verrichtingen tot het dempen van de opstand in Cheribon, met andere
stukken op dit onderwerp betrekking hebbende
1806 december 24 1 band
- 99** Kopie brief van Gouverneur-Generaal en Raden van Indië aan de regent van
Madura
1744 augustus 15 1 stuk
- 100** Kopie instructie van het bestuur van Java's Noordoostkust voor J. van Banchem, als
Gecommitteerde tot het herstellen van de eendracht onder de regenten van
Sumanap, met kopie dagregister, gedurende die commissie door Van Banchem
gehouden
(1743 juli 13) en 1743 juli 13 - 1743 september 3 1 stuk
- 101** Extract-resoluties van Gouverneur-Generaal en Raden van Indië ,kopie brieven van
verschillende personen aan Engelhard en andere stukken betreffende de rijstteelt in

-
- Oost-Java en de handel in dat product aldaar
1729 - 1805 1 band
- 102** Extract-brief van Gouverneur-Generaal en Raden van Indië aan Gouverneur en Raden van Java's Noordoostkust over opzending van rijst naar Batavia
[1797] juli 13 1 stuk
- 103** Kopie voorstel van A.H. Wiese aan Gouverneur-Generaal en Raden van Indië om over de oorzaken van de stijging van de rijstprijzen het advies in te winnen van de gouverneur en directeur van Java's Noordoostkust en andere Compagnie's dienaren aldaar
[begin 19e eeuw] 1 stuk
- 104** Translaat opgaven van Javaanse hoofden omtrent de teelt van rijst, de levering van contingenten van dit en andere producten, de handel in rijst enz.
[begin 19e eeuw] 1 omslag
- 105** Brieven aan Engelhard over de teelt van de rijst en de handel in dat artikel van S.G. Budach, J.A. van Middelkoop, J.A. van Nyvenheim, Rubenkoning, J. Sandman, Smissaert, D.F. van Stalendorff, B. van der Worm en anderen te Semarang
1802 juli 19 - 1808 maart 1 1 omslag
- 106** Translaat brief van Raden tommagong Soero Adiningrat te Sidaju aan de gezaghebber over Java's Oosthoek F.J. Rothenbuhler betreffende de toestand van de rijstmarkt in Jipang
1802 november 18 1 stuk
- 107** Kopie en extract-brieven van Engelhard aan Gouverneur-Generaal en Raden van Indië alsmede andere stukken over de achterstallen van rijstcontingenten en contanten, verschuldigd door de regenten van Damak
1803 april ? - 1807 december 30 1 omslag
- 108** Kopie brief (van Engelhard?) aan de regent te Batang over de levering van het door deze verschuldigde contingent rijst
1804 december 31 1 stuk
- 109** Brief van de boekhouder Hendriks te Tegal aan de resident H.A. Nederburgh aldaar over de hoeveelheid rijst, van Tegal naar Batavia uitgevoerd in 1789-1804
1805 januari 14 1 stuk
- 110** Rapport aan Engelhard van de secretaris van politie te Semarang J.A. van Middelkoop en anderen over het onderzoek door hen ingesteld naar de oorzaken van de schaarste en duurte van de rijst in het regentschap Damak en de middelen om die te voorkomen en tegelijk de voldoening van de verplichte contingenten te verzekeren, alsmede naar de toestand van de koffieteelt
1805 september 1 1 deel
- 111** Kopie antwoord van de secretaris van de Chinezen te Semarang op de hun door Engelhard gevraagde inlichtingen omtrent de oorzaken van de stijging van de rijstprijzen
1805 oktober 4 1 stuk
- 112** Extract-secrete resolutie van Gouverneur-Generaal en Raden van Indië over de bevordering van de rijstbouw op Java en elders in Indië

	1805 november 26	1 stuk
113	Kopie brief van F.J. Rothenbuhler aan Engelhard over de toestand van de rijstteelt in Java's Oosthoek 1806 april 19	1 deel
114	Lijst van de negorijen die door het boshoofd van Joana, de demang Soeto Diwirijo aan de Chinees Intje Sam zijn verpacht 1806 juni 19	1 stuk
115	Verslag van de ondermajoor G. Hoorn over zijn verrichtingen tot opsporing van de struikrovers en vagebonden in de regentschappen van Damak en daaromtrent [z.d.]	1 stuk
116	Kopie verslag van J.B. Lourdel aan het bestuur van Java's Noordoostkust over de toestand op Linga en Bolang en de maatregelen om hun met de zeerovers heulende vorsten tot onderwerping te brengen 1803 mei 23	1 stuk
117	Extract en Kopie briefwisseling van Engelhard met Gouverneur-Generaal en Raden van Indië en verschillende gezaghebbers op Java's Noordoostkust over de zeeroverijen langs de kusten van Java 1805 juni 25 - 1805 september 24	1 deel
118	Concept brief aan Raden Adipatti Danoeridjo te Djokjakarta omtrent de zeeroverijen langs de kust van Java, van de 1e resident aldaar, M. Waterloo 1805 december 16	1 stuk
119	Verklaring van een inlander te Semarang betreffende een aldaar in hechtenis genomen Javaanse moordenaar [z.d.]	1 stuk

F PRESIDENT VAN DE ADVISEERENDE COMMISSIE (16 AUGUSTUS 1816 - ?)

Bij besluit van de Commissarissen-Generaal van 16 augustus 1816 werd een adviserende commissie benoemd om "het gouvernement te dienen van berigt, consideratiëen advies over al zoodanige zaken als waaromtrent zulks van haar verlangd zal worden en zich voorts te belasten met de zaken, die het gouvernement aan haar verder zoude willen opdrage".

- 120** Kopie secrete brief van de Directeur-generaal van Koophandel en Koloniën J. Goldberg, aan Commissarissen-generaal over het muntwezen in Indië
1816 maart 12 1 stuk
De bijlagen ontbreken
- 121** > Ontwerp rapporten van de Commissie aan Commissarissen-generaal betreffende het muntwezen in Indië
1816 september ? 1 omslag
- 122** Brief van de Algemene Secretaris mr. J. Bousquet aan Engelhard over het archief van de Adviseerende Commissie
1825 december 3 1 stuk

G COMMISSARIS TOT OVERNEMING VAN DE ETABLISSEMENTEN OP BANJERMASSIN (1816)

Engelhard is wel ca. 27 september 1816 benoemd als commissaris, maar na inleidende gesprekken met de Engelse commissaris voor Borneo Abrahams en de Engelse gouverneur Fendall, werd hij op 18 oktober 1816 vervangen door Jacob Dirk Jan d'Arnaud van Boekholz.

- 123** > Stukken betreffende de aanstelling van Engelhard en zijn verrichtingen als Commissaris tot overneming van Banjermassin
1816 1 omslag
- 124** "Korte inhoud" van het tractaat tussen de Engelse Oostindische Compagnie en de sultan van Banjermassin
[ca. 1811] - 1816 1 stuk

H PRESIDENT DER COMMISSIE TOT OVERNAME VAN DE MOLUKKEN (1817-1818)

Zie ook nr. toegang 2.21.004.19 inv.nrs. 297-322.

125	Commissiebrief van Commissarissen-generaal voor Engelhard en J.A. van Middelkoop tot overneming van de Molukken van de Engelsen 1817 januari 31	1 stuk
126	Stukken betreffende de cultuur van kruidnagels en indigo op Ambon, met inhoudsopgave [17e en 18e eeuw]	1 deel

I VARIA

I.I BESTUUR VAN INDIË (ALGEMEEN, HANDEL EN CULTURES, MUNTWEZEN, RECHTSWEGEN)

- 127** Stukken hoofdzakelijk betreffende het bestuur van de Compagnie en de vaart op Compagnie's schepen, met inhoudsopgave
1647 - 1779 1 band
- 128** Minuut-consideraties van Van Imhoff "*over den tegenwoordigen staat van de Nederlandsche Oostindische Maatschappij*". 1741 november 24.; Stukken betreffende het geschil tussen de Gouverneur-Generaal Valckenier en de Raden van Indië aan Van Imhoff, Van Schinne en De Haze
1740-1741 Fragmenten van een band.
Zie ook nr. toegang 2.21.004.19 inv.nr. 34.
- 129** "*Aanmerkinge over de jegenswoordige toestand der zaaken van de Generaale Nederlandsche Geoctroyeerde Oostindische Compagnie in Oostindiën*"
[ca. 1742] Fragment. 1 stuk
- Bedenkingen van de Gouverneur-Generaal Mossel over "*den intrinsiquen staat*" van de Compagnie
1752 november 28 1 band
Zie nr. toegang 1.10.03 inv.nr. 43. In deze band zijn ook ingebonden Mossel's Aanmerkingen over de suikermolens rondom Batavia enz.
- 130** *Verhaal omtrent een plan tot afzetting van de Gouverneur-Generaal en Raden van Indië en hunne vervanging door anderen, dat omstreeks november 1806 bij enige hooggeplaatste autoriteiten te Batavia zou hebben bestaan*
[z.d.] (2 exemplaren). 1 omslag
- 131** Minuut-resoluties van de Gouverneur-Generaal Daendels
1810 juli 13 - 1810 juli 22 1 omslag
- 132** Kopie-resoluties van de Hoge Regering
1810 januari 23 (fragment). 1 stuk
- 133** Minuut-brieven (van Gouverneur-Generaal Daendels?) aan de waarnemend fiscaal van de Hoge Militaire Vierschaar J.I, van Sevenhover, de landdrost van de Jacatrasche en Cheribonse Preanger-regentschappen en de voorzitter van de Hoge Regering J.A. van Braam
1810 juni 9 - 1810 augustus 7 1 omslag
Van de brief aan Van Sevenhoven is slechts een fragment over
- 134** Gedachten van de Extra-ordinaris Raad van Indië Cornelis Chastelein over de kolonisatie van Indië
1705 juni 30 1 stuk
- 135** Betoog van de opperkoopman F. Schouwman, dat de retouren voor 1795, rechtstreeks van Batavia afgezonden, winstgevender zijn geweest dan die over Ceylon en China
1795 augustus 27 1 stuk
- 136-137** Kopie rapport van J. Knops en Van Lawick van Pabst aan Raffles over de

- mogelijkheid om het tegenwoordig op Java bestaande stelsel van alleenhandel, verplichte leveranties en contingenten te vervangen door een van vrije handel en vrije cultures
1812 juli 29 2 delen
- 136** deel 1
- 137** deel 1
- 138** Kopie memorie van Rothenbuhler aan Raffles over hetzelfde onderwerp
1812 augustus 6 1 deel
- 139** Minuut of concept-nota van jhr. Mr. D.F. van Alphen over Java, de vrije landen aldaar en het landbezit in Indië, met aanmerkingen van Engelhard [1817] 1 stuk
Zie ook een soortgelijke memorie in nr. toegang 2.21.004.19 inv.nr. 345
- 140** Stukken betreffende de koffiecultuur, de leverantie van contingenten, de bepaling van de prijzen van dit artikel, enz.
1726 - 1817 1 band
- 141** Kopie memorie van Engelhard aan de Koning over de koffiecultuur en het muntwezen in Indië
1824 september 6 1 stuk
- 142** Extract-consideraties (van de bewindhebber Thomas Hope?) over de waardeberekening van de Indische muntspecies
1766 1 stuk
Zie ook nr. toegang 2.21.004.19 inv.nr. 60 en vgl. het zoste punt van beschrijving van de voorjaarsvergadering van Heren XVII van 1766.
- 143** Kopie advies van de eerste opperkooplieden te Batavia aan Gouverneur-Generaal en Raden van Indië over de vraag, hoe bij de boekhouding op de Indische Compagnie's comptoiren zou behoren ingevoerd te worden een berekening van de inlandse muntspecies naar de waarde van de Nederlandse ducaton
1767 december 31 1 deel
- 144** Uittreksels uit de "Beschouwing van de maatregelen van tijd tot tijd in Nederlandsch-Indië genomen omtrent de gangbare waarde der geldspetiën, enz. sedert de oprigting der Oostindische Compagnie tot het jaar 1816" door de minister van Koloniën Elout aangeboden aan de Koning naar aanleiding van Engelhard's memorie van 6 september 1824, met enige bijlagen
1825 februari 18 1 omslag
- 145** Brief van de Algemene Secretaris mr. I. Bousquet aan Engelhard over de plannen van de Minister van Koloniën tot wijziging van het Indische muntstelsel
1825 oktober 7 1 stuk
- 146** Kopie brieven van de waarnemend resident van Cheribon R. de Filliettaz Bousquet aan de Directeur-Generaal van Financiën, en van de apotheker Perret te Batavia aan N.N. omtrent de hoedanigheid van het koper van de nieuw aangebrachte Nederlandse duiten
1829 maart 10 - 1829 maart 25 1 omslag
- 147** Kopie rapporten van de Raden van Indië L. Taillefert en mr. W.A. Alting aan Gouverneur-Generaal en Raden van Indië en kopie resoluties van deze betreffende het door de opperkoopman J.J. Craan vervaardigde ontwerp van de "Nieuwe

Bataviasche Statuten"
1765-1766 1 band

I.II BALI EN BANJOEWANGI

148 Advies (aan Gouverneur-Generaal en Raden van Indië van een van de Raden van Indië?) over het aanbod van de Balische vorst Goesti Karang Assam om de Compagnie op zekere voorwaarden als leenheer te erkennen [einde 18e eeuw] fragment, 1 stuk

149 Beschrijving van Bali en Banjoewangi door de commandant te Banjoewangi J. C van Wikkerman
1805 1 deel

I.III BORNEO

150 Verslag van Said Abdoel Rachman Bin Aloewi Segaf van het voorgevallene in Pontianak, met translaat [z.d.] 1 omslag

I.IV JAPAN

151 Verhandeling over de "*manier van trouwen gebruikelijk in Japan*", [z.d.] 1 stuk
Volgens een inliggende aantekening van dr. J.J. Hoffman is dit stuk de bron geweest van de beschrijving van de Japanse huwelijksplechtigheden voorkomende in Titsingh, Bijzonderheden over Japan, I, blz. 24 vlg.

I.V JAVA

152 Bijzonderheden over de naamsoorsprong, de bevolking, de geschiedenis enz. van Java en Madura [einde 18e of begin 19e eeuw] 1 omslag
Niet raadpleegbaar
Met enige aantekeningen hierop van J.C. Baud en anderen.

153 "*Originele radicale beschrijving van Java, Cheribon, Bantam en gedeelte van Batavia voor wylen Zyne Excellentie Mossel gesteld*" [ca. 1755] - 1761 1 deel
Niet raadpleegbaar

154 Beschrijving van de baai Segara Anakan of zogenaamde Kinderzee bij Tjilatjap en van de omgeving volgens een in 1806 gedane opneming [z.d.] 1 stuk

155 Beschrijving van de Javaanse broodboom en de kajoebammeboom op Noesa Kambangan [begin 19e eeuw] 1 stuk
Niet raadpleegbaar

156 Advies (van de Raad van Indië Van Imhoff aan Gouverneur-Generaal en Raden van Indië ?) over het rapport van de Raad van Indië W. Blom betreffende zijn verrichtingen als gecommitteerde naar Bantam 1734 fragmenten, 1 omslag
Niet raadpleegbaar

-
- 157** Alfabetische index "op de voornaamste voorvallen en orders vervat in 's-Compagnies brieven en papieren alhier ter secretary (te Bantam?) berustende", bijeengebracht door Jan de Rovere van Breugel [laatste helft 18e eeuw] 1 deel
- 158** Kopie ordonnantie van Gouverneur-Generaal en Raden van Indië voor het geprivilegieerde stadslogement te Batavia 1776 februari 6 1 stuk
- 159** Stukken betreffende de opgeheven Amphioen-sociëteit te Batavia 1789-1801 1 pak
- 160** Schimpdichten op het lafhartig gedrag van de Nederlandse Compagniesdienaren tegen de Engelsen te Batavia en elders in onze Oost-Indische bezittingen in 1795 en volgende jaren [z.d.] 1 omslag
- 161** Kopie memorie van de Secretaris-Generaal H. Veeckens omtrent de aard van het particulier landbezit in de ommelanden van Batavia 1815 september 1 stuk
- 162** Translaat-brief van de tommagon te ? aan zijn "ouderen broeder Sariep" over een order van de resident te ? om een nadere opgave van het getal padivelden naar Buitenzorg op te zenden [1813?] 1 stuk
- 163** Proces-verbaal van J. Springer en H. Badenbroek betreffende een brand in de koffietuin Rowosokan in Pekalongan 1811 januari 20 1 stuk
- 164** Beschrijving van de tempelbouwwallen te Prambanan door de officier van de genie H.C. Cornelis [1806 of 1807] 1 stuk
Niet raadpleegbaar
- 165** Minuut-bericht van Engelhard aan de luitenant-kolonel Mackenzie over Prambanan en andere onderwerpen van archeologische aard [1811 of 1812] 1 stuk
Niet raadpleegbaar
Zie nr. toegang 2.21.004.19 inv.nr. 272
- 166** Extract-brief van de landdrost van Java's Oosthoek Godbach aan de Gouverneur-Generaal Janssens tot ontrading van het afstaan van het regentschap Poeger aan de sultan van Djokjokarta 1811 juli 8 1 stuk
- 167** Kopie specifieke staten van de revenuen van het Nederlands bestuur over de Oosterse districten, de Vorstenlanden en van Madura in 1805, 1806, 1808 en 1814 1814 februari 1 omslag
Gemerkt A, B en C.
- 168** Kopie aantekeningen (van de luitenant-gouverneur-generaal H.M. de Kock ?) op een nota hem in mei 1826 aangeboden door de resident te Soerakarta H. Mac Gillavry, betreffende de toestand van de Vorstenlanden en de herstelling van de

rust aldaar
[1826] 1 stuk
Vgl. de oorspronkelijke nota van Mac Gillavry in Aanwinsten 1905 XLIV nr. 150.

- 169** Kopie nota van de waarnemende resident te Djokjokarta J.I. van Sevenhoven over de toestand van de Vorstenlanden en de regeling van de zaken aldaar, met een uittreksel uit deze nota betreffende de toestand van het hof te Djokjakarta en enige aantekeningen hierop van Engelhard
[ca 1826 juli] 1 omslag
Het origineel van de nota bevindt zich in Aanwinsten 1905 XLIV nr. 148.

I.VI MALEISIË

- 170** Beschrijving van de volksstammen van de Saletters en Goenocoas op het Maleise schiereiland,
[einde 18e of begin 19e eeuw] fragment, 1 stuk

I.VII RIOUW

- 171** Advies van N.N. aan Gouverneur-Generaal en Raden van Indië om sultan Mahmoed van Riouw af te zetten en het bestuur op te dragen aan radja Ali, met kanttekeningen van Engelhard
[ca. 1802-1803] 2 exemplaren. 1 omslag

I.VIII SUMATRA (DJAMBI, PALEMBANG, WESTKUST)

- 172** Kopie dagregister, gehouden door A. Patras op zijn reis naar Djambi en Palembang, als commissaris van de Compagniescomptoiren en als gezant aan de vorsten aldaar
1721 juni 11 - 1721 augustus 31 1 deel
- 173** Opgave van de in anno 1773, 1774 en 1775 met diverse inlandse vaartuigen van Palembang aangebragt tin en ongehard peper
[1776] 1 stuk
- 174** Traktaten en contracten door de Nederlandse en Engelse Oostindische Compagnieën gesloten met de sultans van Palembang, in het Maleis
[ca. 1780] - 1797, 1811, 1813 en z.d. 1 omslag
- 175** Kopie memorie van de overgave van Palembang door de aftredende resident P. Walbeeck aan zijn opvolger I. van den Boogaard
1794 1 stuk
- 176** Stukken betreffende het vermoorden van Nederlandse ambtenaren en militairen in Palembang
1811 1 omslag
Enige van deze stukken zijn uitgegeven door Baud in de *Bijdragen van het Koninklijk Instituut voor de Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederlands-Indië*. Ie Volgreesks, 1ste deel, blz 21 vlg.
- 177** Brief van C.P.J. Elout, adjudant van de Gouverneur-Generaal aan Engelhard en kopie-antwoorden van deze over de betrekkingen met de sultan van Palembang
1820 maart 14 - 1820 maart 20 1 omslag
- 178** Kopie adviezen van mr. H.W. Muntinghe en J.C. Baud en andere stukken betreffende de regeling der zaken te Palembang en de verrichtingen aldaar van de

-
- regeringscommissaris J.I. van Sevenhoven
1821-1822 1 omslag
- 179** Uittreksel uit de verslagen en memories van de regeringscommissaris J.I. van
Sevenhoven over de regeling van het bestuur in Palembang, met aantekeningen
van Engelhard
[z.d] 1 omslag
- 180** Beschrijving van Sumatra's Westkust
[ca. 1771] 1 deel
- 181** Kopie brief van de Raad van Justitie te Batavia aan de Heren XVII over de voor hem
hangende processen tegen C.E. van Cijffert, gewezen resident van Ajer Hadji in het
Padangsche, en de oud-secunde van Ternate ,W. J van Lingen
1771 december 31 1 stuk